

Wereldoriëntatie

Mens en maatschappij

3.1.1.28 Kritisch zijn en een eigen mening formuleren.

3.1.2.1 Een taak binnen de groep op een verantwoordelijke wijze oppakken.

3.1.2.2 Samenwerken met anderen in de groep, zonder onderscheid van sociale achtergrond, geslacht of etnische origine.

3.1.2.5 Bij groepstaken leiding geven en onder leiding van een medeleerling meewerken.

3.1.2.19 Enkele voorbeelden opsommen van fundamentele mensen- en kinderrechten.

3.1.2.20 Met voorbeelden het belang illustreren van de fundamentele Rechten van de Mens en de Rechten van het Kind.

3.1.3. 14 Met eigen woorden verklaren hoe het komt dat sommige mensen geen (betaalde) arbeid verrichten.

3.1.3.15 Globaal uitleggen hoe de overheid ervoor zorgt dat mensen die niet kunnen werken een vervangingsinkomen krijgen.

3.1.3.22 In hun omgang met leeftijdgenoten op discrete wijze ermee rekening houden dat niet alle kinderen in hetzelfde type gezin wonen als zichzelf.

3.1.3.23 Illustreren met eigen voorbeelden dat de meeste mensen er nood aan hebben in groepsverband samen te leven en zich groeperen in verenigingen en organisaties rond een gezamenlijk thema.

3.1.3.24 Illustreren met eigen voorbeelden dat mensen meestal tot verschillende groepen behoren en verwoorden tot welke groepen ze zelf behoren.

3.1.3.26 Met eigen woorden uitleggen hoe vooroordelen ontstaan t.a.v. mensen die tot een andere groep behoren en hoe die kunnen leiden tot discriminatie en racisme.

3.1.3.29 In concrete situaties verschillende manieren van omgaan met elkaar herkennen en erover praten.

3.1.3.30 Gelijkenissen en verschilpunten m.b.t. levenswijze tussen henzelf en mensen uit een andere cultuur verwoorden.

3.1.3.31 Op een positieve manier omgaan met verschillen in leefgewoontes en cultuur.

3.1.3.35 Verwoorden gevoelens bij eigen ervaringen m.b.t. waardering van anders-zijn, afwijzing en uitsluiting.

3.1.3.36 Illustreren met eigen voorbeelden welke mechanismen ervoor zorgen dat in de eigen (klas)groep kinderen soms uitgesloten worden.

3.1.3.37 Met eigen voorbeelden illustreren wat stereotypen en vooroordelen zijn en er voorbeelden van geven uit de eigen omgeving en media.

3.1.3.42 Illustreren met voorbeelden uit eigen ervaring hoe diversiteit in de klas een rijkdom kan betekenen.

3.1.3.49 Illustreren met voorbeelden dat migratie (arbeidsmigratie, vluchtelingenmigratie ...) een rol heeft gespeeld bij de ontwikkeling van onze multiculturele samenleving.

3.1.3.58 Enkele voorbeelden opnoemen van gemeenschappelijke voorzieningen die georganiseerd worden door de overheid.

3.1.3.71 Illustreren met voorbeelden dat de welvaart in eigen land ongelijk verdeeld is.

3.1.3.72 Enkele voorbeelden van oorzaken van armoede in eigen land geven.

3.1.3.76 Vooroordelen over armoede in eigen land en in ontwikkelingslanden nuanceren.

3.1.3.81 Binnen hun mogelijkheden actiegerichte oplossingen voor problemen in de samenleving en de wereld verwoorden.

3.1.3.82 Met voorbeelden uit de eigen ervaring illustreren hoe men als individu of als groep kan participeren aan solidariteitsacties en wat het nut en het effect hiervan is.

Techniek

3.3.3.1 Een probleem, ontstaan vanuit een behoefte, technisch oplossen door verschillende stappen van het technisch proces te doorlopen. (het probleem stellen, oplossingen ontwikkelen, maken, in gebruik nemen, evalueren)

3.3.3.17 Een eenvoudige werktekening of handleiding stap voor stap uitvoeren.

Tijd

3.4.2.37 Verwoorden dat hun tijdbesteding gelijkenissen maar ook verschillen vertoont met die van kinderen uit andere samenlevingen.

3.4.3.6 Bij groepswork een gegeven opdracht volgens taakverdeling en tijdsplanning uitvoeren.

3.4.3.8 Een planning bijsturen als die niet klopt of niet haalbaar blijkt.

Ruimte

3.5.2.6 Ruimtebegrippen gebruiken om relaties te duiden tussen op allerlei kaarten en/of de globe voorgestelde elementen.

Media

- 7.1.3 Zonder vooroordelen kijken en luisteren naar (expressieve) mediaproducten van leeftijdsgenoten (behorend tot eigen en andere culturen) en van kunstenaars.
- 7.1.4 Genieten van de fantasie, de originaliteit, de creativiteit en de zelfexpressie in muzische creaties die met behulp van media tot stand zijn gekomen.
- 7.2.5 Verwoorden welke impact media hebben op de leefwereld van de mensen.
- 7.2.8 Beschrijven wat zender en/of ontvanger(s) met het medium beogen.
- 7.3.6 Waarnemingen, ideeën en fantasieën creatief vormgeven door gebruik te maken van (audiovisuele) media.
- 7.3.11 Het medium kiezen dat de boodschap die ze wensen te brengen het sterkste overbrengt.
- 7.4.2 Een boodschap functioneel en aantrekkelijk ontwerpen en communiceren met behulp van media door te zorgen voor het geschikte taalregister en gedrag.

Muzische vorming

Beeld

4.1.2.1 Een beeldend werk maken door gevoelens, fantasieën, ervaringen en situaties persoonlijk expressief te verwerken, al dan niet gebruik makend van een ontwerp.

Muziek

4.2.1.4 De functie van beluisterde muziek ervaren, herkennen en beschrijven: signaalfunctie, ontspannende functie, expressieve functie (het muziekstuk wil me iets vertellen) of beïnvloedende functie.

4.2.2.4 De inhoud van een lied expressief zingen.

4.2.2.16 Een gevarieerd repertoire van eenstemmige kinderliederen zingen met aandacht voor een goed stemgebruik, juiste toon, expressiviteit, ritme, tempo, dynamiek en zangplezier.

4.2.2.19 Alleen of in groep improviseren.

Nederlands

1.1.1.6 Bereid zijn om in communicatie met anderen respect en waardering op te brengen.

Luisteren

1.1.2.15 In concrete luistersituaties reflecteren op de factoren van het communicatieproces, namelijk:

- wat het onderwerp, de inhoud en de vorm van de boodschap is;
- wat de bedoeling van de boodschap is;

1.1.2.24 Eenvoudige instructies bij opdrachten die opgebouwd zijn uit ten hoogste vier duidelijk onderscheiden stappen, begrijpen en uitvoeren.

1.1.2.29 Op basis van op hun leeftijd afgestemde gesproken verhalen:

- voorspellen waarover het verhaal gaat;
- de chronologie herkennen;
- persoonlijke indrukken, gevoelens of meningen over de handelwijze van de personages formuleren.

1.1.2.30 Op basis van op hun leeftijd afgestemde gesproken verhalen:

- de hoofdgedachte van het verhaal afleiden;
- de bedoeling van de hoofdpersoon uit zijn handelingen afleiden;

1.1.2.31 Op basis van op hun leeftijd afgestemde gesproken verhalen:

- het verhaal samenvatten;
- conclusies formuleren;

1.1.2.39 Informatie selecteren in voor hen bestemde boodschappen uit (multi)mediale bronnen:

- de informatie weergeven aan de hand van schema's;
- de informatie vergelijken;
- de informatie samenvatten;

Spreken

1.1.3.41 Met eigen woorden een gelezen, beluisterd of bekeken verhaal samenvatten.

1.1.3.53 Verslag uitbrengen over een gelezen boek, een onderzoek binnen een WO-thema, eigen belevenissen en ervaringen ...:

- een logische opbouw gebruiken;
- een inleiding en afronding geven;
- passend reageren op vragen ter verduidelijking.

1.1.3.63 Een presentatie geven over een gelezen boek, een project, een coöperatieve opdracht ...:

- zelf ontdekte voorbeelden ter illustratie geven;
- argumenten geven.

Lezen

1.2.2.102 Voor hen bestemde complexere schriftelijke instructies begrijpen en uitvoeren.

1.2.2.105 Op basis van voor hen bestemde narratieve en artistiek-literaire teksten:

- conclusies formuleren;
- de bedoeling van de hoofdpersoon uit zijn handelingen afleiden;
- oorzaak-gevolgrelaties afleiden;
- middel-doelrelaties afleiden;
- persoonlijke indrukken, gevoelens of meningen over de handelswijze van de personages weergeven.

1.2.2.122 Op basis van voor hen bestemde informatieve teksten:

- de gewenste informatie afleiden;
- conclusies formuleren;
- een vergelijking afleiden;
- oorzaak-gevolgrelaties afleiden;
- middel-doelrelaties afleiden;

Schrijven

1.2.3.124 Zelfstandig een formulier invullen met informatie over henzelf.

1.2.3.129 Schriftelijk antwoorden op vragen over verwerkte inhouden:

- de volgorde van belangrijkheid bepalen;
- de informatie weergeven aan de hand van schema's;
- de informatie vergelijken;
- de informatie samenvatten.